STICHTING
VAN DE ARBEID

Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 90405
2509 LK DEN HAAG
T 070 -3 499 577
E info@stvda.nl
www.stvda.nl

Afronding Sociaal Akkoord 11 april 2013

1. *Inleiding*

Twee en een half jaar na de totstandkoming van het Sociaal Akkoord acht het bestuur van de Stichting van de Arbeid het tijd om na te gaan of de uitvoering van dit akkoord op orde is. In deze *Afronding Sociaal Akkoord* staat aangegeven hoe het bestuur de uitvoering van de gemaakte afspraken beoordeelt[1].

Het Sociaal Akkoord kwam tot stand in een periode waarin Nederland zich economisch in zwaar weer bevond. De economische crisis, die al begonnen was in het najaar van 2008, bleef maar voortduren. De werkloosheid liep sinds 2011 elke maand hoger op evenals het aantal faillissementen. Elk perspectief op verbetering van de economische situatie leek te ontbreken.
Dit diepe economische dal deed werkgevers en werknemers besluiten om samen de schouders eronder te zetten en te werken aan perspectief. "*We kunnen en mogen niet bij de pakken neerzitten. Sociale partners zijn ervan overtuigd dat er voldoende mogelijkheden en veerkracht zijn om uit de economische problemen te komen, ook om het vertrouwen te herwinnen en te herstellen.*[2]"

Sindsdien is er door deze eensgezinde aanpak van werkgevers en werknemers veel in gang gezet maar moet er ook nog heel veel gebeuren. Het omzetten van de afspraken in het Sociaal Akkoord in wetgeving is slechts één kant van de uitvoering. De werkzaamheid van de wetgeving testen en de andere afspraken in praktijk brengen, is de andere kant van de uitvoering.

In het Sociaal Akkoord is een belangrijke rol weggelegd voor de gemeenten. De Stichting van de Arbeid onderkent en erkent die rol. Zij weet dat de arbeidsmarkt nooit af is. Daarom moet aan het onderling vertrouwen tussen alle betrokkenen elke dag gewerkt worden.

Nu de Stichting de afronding van het Sociaal Akkoord evalueert, is opnieuw sprake van instabiele tijden. Er is nog steeds een veel te hoge werkloosheid. Daar mag, kan en wil

[1] Werkgevers en werknemers hebben op 11 april 2013 onderling een akkoord gesloten met de titel *Perspectief voor een sociaal en ondernemend land: uit de crisis, met goed werk, op weg naar 2020*. Dit wordt aangeduid als het Stichtingsakkoord.
Vervolgens heeft het kabinet in overleg met sociale partners grote delen van dit akkoord onderschreven en anderzijds nog een aantal afspraken aan toegevoegd. Dit is opgenomen in de brief van het kabinet aan de voorzitter van de Tweede Kamer met de titel *Resultaten sociaal overleg*, d.d. 11 april 2013. Dit tripartiete akkoord wordt aangeduid als het Sociaal Akkoord.
[2] Citaten zijn uit: *Perspectief voor een sociaal en ondernemend land: uit de crisis, met goed werk, op weg naar 2020*. April 2013.

de Stichting van de Arbeid zich niet bij neerleggen. Om de werkloosheid een halt toe te roepen, willen sociale partners voortgang boeken met de in gang gezette ombouw naar de beoogde infrastructuur en de uitvoering van de gemaakte afspraken in het Sociaal Akkoord.

De instabiliteit is de laatste tijd bovendien gegroeid door de gebeurtenissen in Parijs op 13 november jl., de alsmaar groeiende stroom vluchtelingen uit de oorlogsgebieden en de daarmee gepaard gaande spanningen in de samenleving. Dat heeft sociale partners doen besluiten om 14 november jl. een oproep te doen "*om gezamenlijk pal te blijven staan voor onze vrijheden, waarden en normen*"[3]. Door samen te doen wat mogelijk is, behouden we het vertrouwen in de samenleving en daarmee het perspectief op een sociaal en ondernemend land.

2. *Achtergrond van het Sociaal Akkoord*

De alsmaar voortdurende economische malaise en de regeringsverklaring van het pas aangetreden kabinet Rutte/Asscher hebben op 19 december 2012 geleid tot het zogeheten *Midwinteroverleg*. Tijdens dit overleg spraken sociale partners en kabinet af om op korte termijn gezamenlijk de snel en hoog oplopende werkloosheid van ouderen en jongeren aan te pakken. Dit heeft onder meer geresulteerd in het later in 2013 tot stand gekomen *Actieplan 55-plus werkt* en de *Ambassadeur Jeugdwerkloosheid*[4]. Belangrijker is echter dat dit overleg de aftrap was voor wat een kwartaal later het Sociaal Akkoord zou gaan heten.

Voorafgaand aan het Sociaal Akkoord is op 14 maart 2013 *De Werkkamer* opgericht. De Werkkamer is het regulier overleg tussen de Stichting van de Arbeid en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het ministerie van SZW en UWV is verzocht als adviseur deel te nemen aan dit overleg teneinde hun expertise in te brengen. Doel van de Stichting en de VNG met De Werkkamer is om met behoud van ieders eigen rol en eigen verantwoordelijkheid tot onderlinge afstemming te komen en een verbinding te leggen tussen landelijk, regionaal en sectoraal arbeidsmarktbeleid. Immers, vraag en aanbod vinden elkaar vooral op de regionale arbeidsmarkt.
Dat deze aanpak vrucht draagt, blijkt. Inmiddels is De Werkkamer de plaats geworden waar gemeenten en sociale partners in samenwerking de werking van de (regionale) arbeidsmarkt willen beïnvloeden. Dit overleg geldt tot nu toe voor het aan het werk helpen van arbeidsbeperkten. Maar in het Sociaal Akkoord is ook afgesproken om Van-Werk-Naar-Werk (VWNW) regionaal af te stemmen en te stimuleren.

In het Stichtingsakkoord hebben sociale partners hun visie op een beter functioneren van de arbeidsmarkt gegeven. Hier staat de route aangegeven die moet leiden naar een beter

---

[3] *Gezamenlijke verklaring Parijs* van werknemersorganisaties en werkgeversorganisaties d.d. 14 november 2015. Zie website www.StvdA.nl.
[4] UWV is uitvoerder van het *Actieplan 55-plus werkt* dat najaar 2013 gestart is en in de zomer van 2014 gewijzigd is in *50-plus werkt*. In de begeleidingscommissie hebben ABU, NBBU, MKB Nederland en de Stichting van de Arbeid zitting.
Mirjam Sterk is voorjaar 2013 voor twee jaar aan de slag gegaan als de *Ambassadeur Jeugdwerkloosheid*. Zij werd hierbij ondersteund door het *TeamSterk* van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

werkend bestel in 2020. Want in 2020, maar hoe eerder hoe beter, moet sprake zijn van een verbeterd functioneren van de arbeidsmarkt waar zo min mogelijk sprake is van gedwongen werkloosheid, waar een nieuw evenwicht is tussen flexibiliteit en zekerheid op de arbeidsmarkt, waar aandacht is voor de kwaliteit van banen en arbeidscontracten en waar plaats is voor mensen met een arbeidsbeperking. Want als iets door de aanhoudende economische crisis meer dan duidelijk is geworden, is het wel dat het eenvoudigweg ontbreekt aan effectieve 'instrumenten' om de arbeidsmarkt snel te kunnen aanjagen waardoor er minder werklozen zijn en waardoor de binnenlandse consumptie wordt gestimuleerd.

Overigens hebben sociale partners al voor de totstandkoming van het Sociaal Akkoord ervoor gepleit de sinds 1 januari 2006 bestaande *Regeling vervroegde uitkering* (RVU) aan te passen. Deze regeling staat veel sectoren en bedrijven in de weg om maatwerkoplossingen te creëren zodat meer jongeren, die door de crisis langdurig langs de kant staan, aan werk worden geholpen. De werkgelegenheid trekt weliswaar geleidelijk aan maar nog in onvoldoende mate om deze jongeren een perspectief te bieden. De Stichting van de Arbeid doet daarom nogmaals een beroep op het kabinet om de RVU te wijzigen zodat maatwerk mogelijk wordt.

Door in het Sociaal Akkoord af te spreken dat wetgeving moet worden opgeschoond en/of vernieuwd en door nieuwe instrumenten te introduceren, moet de arbeidsmarkt weer nieuw elan krijgen. Voorstellen voor de ontwikkeling van nieuwe wetgeving en instrumenten krijgen vooral in hun samenhang het beoogde effect. Zo hebben de afspraak over de wettelijk vastgelegde transitievergoeding, de afspraak om regie en verantwoordelijkheid over de WW weer bij sociale partners te leggen en de afspraak over de inrichting van de toekomstige Werkpleinen gezamenlijk alles te maken met het doel om snellere en betere transities op de arbeidsmarkt mogelijk te maken.

Daarnaast vraagt het Sociaal Akkoord aandacht voor de 'oplossing' van enkele acute problemen. Zo moet de oprichting van het *Actieteam crisisbestrijding* ervoor zorgen dat een rem wordt gezet op de snel oplopende werkloosheid en dat sectoren door versterking van hun werknemers middels bijvoorbeeld (bij)scholing sterker uit de economische crisis komen. Ook vraagt dit akkoord specifiek aandacht voor de rampzalige situatie waar de bouwsector zich in bevond. En spreken sociale partners af dat de Stichting van de Arbeid op korte termijn met een adequate reactie komt op bijvoorbeeld de kabinetsplannen met betrekking tot de pensioenwetgeving (Witteveenkader).

3. De hoofdmoten van het Stichtingsakkoord

- *Een heldere afbakening tussen volksverzekeringen, werknemersverzekeringen en voorzieningen*

In de loop van de jaren zijn de werknemersverzekeringen door overheidsingrijpen steeds meer uitgebreid qua taakstelling door deze premies ook te gebruiken voor de financiering van tal van doelen die niet direct met de WW of de WIA als zodanig van doen hebben. Hierdoor is het 'wat en waarom' van de verschillende werknemersverzekeringen

steeds onduidelijker geworden en is de regie ook steeds verder weggeraakt van sociale partners.
In het Stichtingsakkoord hebben sociale partners vastgesteld dat zij het een essentiële voorwaarde achten dat zij weer bij de regie betrokken worden, willen zij verantwoordelijkheid kunnen nemen voor een activerende arbeidsmarkt. Door helderheid te scheppen over het doel van deze collectieve domeinen wordt ook duidelijk wie voor welk domein regie en verantwoordelijkheid kan en moet dragen.
Omdat duidelijk was dat de uitwerking van dit voornemen op een breed draagvlak moet kunnen rekenen, is de uitwerking van deze afspraak gevat in een advies van de Sociaal-Economische Raad (SER) dat op 20 februari 2015 is verschenen[5].

In de kabinetsreactie op het SER-advies is aangegeven dat het kabinet onderschrijft dat op het vlak van de werknemersverzekeringen een belangrijke rol is weggelegd voor sociale partners en op het terrein van de voorzieningen voor de gemeenten[6].
De Stichting van de Arbeid vindt het belangrijk om in het bestuurlijk overleg met de VNG met elkaar de beide verschillende verantwoordelijkheden te verkennen. Hierbij is De Werkkamer het platform om deze verschillende verantwoordelijkheden met elkaar te verbinden en de dagelijkse praktijk op dit vlak met elkaar te bespreken.

De onduidelijkheid over het doel van de premieheffing geldt in de eerste plaats voor de WW-premie. Zo werd uit deze premie niet alleen de WW gefinancierd maar ook bijvoorbeeld de werkgeversbijdrage aan de kinderopvang. De WW-premie is in de loop van de tijd steeds meer onderdeel geworden van het bredere overheidsbeleid ten aanzien van de inkomens- en lastenontwikkeling waardoor de directe relatie tussen WW-lasten en WW-premie is losgelaten en er geen sprake meer is van een lastendekkende premie.
Om ervoor te zorgen dat sociale partners weer verantwoordelijkheid kunnen nemen, is in het Stichtingsadvies over de WW-verzekering expliciet afgesproken dat de WW-premie - op termijn - betaald moet worden door werkgevers en werknemers in een 50/50-verhouding en dat de WW-premie alleen bestemd is voor het afdekken van het risico op werkloosheid.

Bovendien is naar aanleiding van het kabinetsvoornemen om de wettelijke WW te beperken tot maximaal twee jaar afgesproken dat sociale partners cao-afspraken maken over een bovenwettelijk WW-traject van maximaal veertien maanden. Sociale partners op centraal en decentraal niveau zijn bezig deze afspraak in te vullen.
Het kabinet heeft in de reactie op het SER-advies aangegeven deze afspraken te avv'en (en de uitvoering waar nodig te ondersteunen). (Zie bijlage 3, brief aan decentrale cao-partijen.)

Nu de kabinetsreactie op het SER-advies is ontvangen, zal ook snel het overleg in de Stichting/SER en met SZW starten over de in dit SER-advies opgenomen pilots. Deze pilots moeten onderzoeken hoe door meer mederegie van sociale partners werkzoeken-

---

[5] SER, *Werkloosheid voorkomen, beperken en goed verzekeren, Een toekomstbestendige arbeidsmarktinfrastructuur en Werkloosheidswet*, 20 februari 2015. (Ook wel TAW-advies genoemd.)
[6] In de kabinetsreactie staat hierover: "*De rol van sociale partners bij de werknemersverzekeringen zal worden versterkt. De (decentrale) overheid zal hierbij maximaal ondersteunen. Gemeenten krijgen het voortouw en de regie op een breed sociaal terrein, waaronder een deel van de voorzieningen.*"

den beter ondersteund kunnen worden en er een betere afstemming komt tussen sectoraal en regionaal arbeidsmarktbeleid.

- *Verbreding van de toegang tot de arbeidsmarkt voor arbeidsbeperkten*

De drempel om toegang tot de arbeidsmarkt te krijgen, is voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking hoog[7]. Weliswaar is sinds de invoering van de WIA het aandeel van werknemers dat uitstroomt vanwege een arbeidsbeperking drastisch gedaald waardoor velen aan het werk zijn gebleven maar de toegang tot werk is voor deze groep werkzoekenden nog steeds moeilijk. Bovendien was ten tijde van het opstellen van het Stichtingsakkoord duidelijk dat de op dat moment voorgenomen Participatiewet[8] ervoor zou zorgen dat deze werknemers geen eigen vangnet meer zouden hebben - in de vorm van de Wajong of SW-bedrijven - maar dat zij ondergebracht zouden worden in de bijstandspopulatie. Vandaar de afspraak in het Sociaal Akkoord om 125.000 garantiebanen te creëren - 100.000 in de marktsector en 25.000 bij de overheid - voor specifiek deze doelgroep in plaats van een algemene afspraak voor iedereen met een zogeheten afstand tot de arbeidsmarkt. Dat laatste zou immers betekenen dat de werkzoekenden met een arbeidsbeperking, die over het algemeen het moeilijkst aan werk komen, opnieuw achter in de rij zouden staan.

Inmiddels is deze afspraak wettelijk geregeld in de *Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten*. De realisatie van de banenafspraak via de 35 regionale Werkbedrijven is gestart. Werkgevers in zowel de private als de publieke sector hebben elk een aanjager aangesteld die ervoor moet zorgen dat deze garantiebanen ook beschikbaar worden gesteld.

De uitvoering van de banenafspraak in de marktsector ligt dit jaar, voor zover de Stichting van de Arbeid nu kan overzien, op schema. Veel werkgevers willen de banenafspraak wel invullen maar stuiten nog op te veel bureaucratie, hebben nog te maken met verschillende regelingen en hebben nog onvoldoende inzicht in de profielen van mensen uit de doelgroep. Het is positief dat mede op initiatief van De Werkkamer afspraken zijn gemaakt over de no-riskpolis en de mobiliteitsbonus en dat er nu gekeken wordt naar mogelijke vereenvoudigingen in procedures.

Het aantal banen in de nieuwe voorziening *beschut werk* blijft achter bij het oorspronkelijk voorziene tijdschema met alle gevolgen voor de arbeidsbeperkten van dien. Ook blijkt de opname van mensen in het zogeheten *doelgroepregister* van de banenafspraak moeilijk op gang te komen. Dat baart sociale partners zorgen.

In het overleg tussen de Stichting van de Arbeid en de VNG in De Werkkamer wordt gesproken hoe alsnog een versnelling hierin aan te brengen is. In dit onderling overleg zijn immers de randvoorwaarden voor de banenafspraak onderwerp van gesprek en worden problemen al doende opgelost die vervolgens door de Stichting en de VNG met de staatssecretaris worden besproken om te regelen. Zo wordt er nu gesproken over de wijze waarop procedures met betrekking tot de Participatiewet en de banenafspraak vereenvoudigd kunnen worden.

---

[7] Dat heeft in de tweede helft van de jaren nul onder andere geresulteerd in aanbevelingen van de Stichting van de Arbeid aan decentrale sociale partners om cao-afspraken te maken over de aanname van wajongers en om de zogeheten 35-minners aan het werk te houden.

[8] Tijdens het kabinet Rutte I had staatssecretaris De Krom de concept Participatiewet zodanig vormgegeven dat alle doelgroepen onder eenzelfde regime zouden vallen. Vlak voordat deze wet naar de Tweede Kamer ging voor finale behandeling viel dit kabinet.

- *Regionalisering van de arbeidsmarkt*

De verknoping tussen sectorbeleid en regiobeleid is nog steeds een van de meest ingewikkelde zaken die het effectief functioneren van de arbeidsmarkt belemmeren. Sectoren en regio's hebben immers ieder hun eigen kenmerken en specifieke dimensies waardoor het ingewikkeld zaken doen was in geval van bijvoorbeeld bedrijfssluitingen.
Al voor het Sociaal Akkoord tot stand kwam, was sprake van de opbouw van een nieuwe regionale infrastructuur. Er zijn 35 centrumgemeenten die met de hun omringende gemeenten een arbeidsmarktregio (Werkplein) vormen. Deze samenvoeging tot 35 arbeidsmarktregio's vergemakkelijkt het overleg tussen regio's en landelijk opererende decentrale sociale partners/sectoren; dit is heel wat eenvoudiger voor landelijke sectoren dan overleg voeren over hun specifieke arbeidsmarktbeleid met alle gemeenten in Nederland.

In het Stichtingsakkoord zijn de contouren geschetst van een regionale arbeidsmarkt waar sociale partners een belangrijke rol krijgen bij de vormgeving van de Werkpleinen. Nadrukkelijk is aandacht gevraagd voor de rol van de vakbeweging bij de matching tussen enerzijds werkzoekenden/met ontslag bedreigden en anderzijds werkgevers. De pilots die voorgesteld zijn in het SER-advies dienen een antwoord te geven hoe op regionaal niveau de regie eruit moet komen te zien, in hoeverre deze regie per arbeidsmarkt kan verschillen - omdat bijvoorbeeld de arbeidsmarkt in Oost Groningen niet vergelijkbaar is met die van de regio Amsterdam - en welke rol is weggelegd voor zowel centrale als decentrale sociale partners om de werking van de regionale arbeidsmarkt te versterken. Daarnaast zullen de uitkomsten van de sectorplannen, vooral de sectorale sectorplannen die VWNW-trajecten bevatten en de regionale sectorplannen, belangrijke input leveren voor de inrichting van de regie van de regionale arbeidsmarkten. Overleg op landelijk/centraal niveau tussen sociale partners, VNG, SZW en UWV over de uitvoering is hierbij onontbeerlijk. Ingeval zich problemen voordoen, moet er snel geschakeld kunnen worden.
In deze nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur is ook een belangrijke adviesrol weggelegd voor het beroepsonderwijs en de O&O-fondsen. Immers, om een (snelle) matching te realiseren, is het noodzakelijk dat het beroepsonderwijs en de fondsen niet alleen met elkaar samenwerken maar ook met andere 'partners' in de regio. Vandaar dat in de Stichting de vraag voorligt hoe beroepsonderwijs en fondsen nauwer betrokken kunnen worden bij het overleg in De Werkkamer.

- *Bestrijding doorgeschoten flex op de arbeidsmarkt en herordening ontslagrecht*

In arbeidsrelaties moeten flexibiliteit en zekerheid zorgvuldig in balans zijn. In het Sociaal Akkoord is vastgesteld dat aanpassingen in de wetgeving nodig zijn om meer zekerheden te bieden om een onzekere toekomst met vertrouwen tegemoet te kunnen zien. Voor een goed werkende arbeidsmarkt die snel kan inspelen op verandering is onderling vertrouwen tussen de spelers op de arbeidsmarkt, een helder wettelijk kader én een adequaat arbeidsmarktinstrumentarium nodig. Dit alles heeft tot nieuwe wetgeving geleid met betrekking tot het ontslagrecht, (flexibele) arbeidscontracten en de aanpak van schijnconstructies.

De *Wet werk en zekerheid* (Wwz) beoogt de ontslagprocedure te vereenvoudigen. De ontslagroute is niet langer afhankelijk van de keuze van de werkgever (UWV of kanton-

STICHTING VAN DE ARBEID

rechter) maar afhankelijk van de reden voor ontslag. De Wwz beoogt ontslag veel meer te richten op transitie met per saldo lagere transitiekosten (vervroeging, procestijd en juridische kosten. Voor flexibele arbeidscontracten zijn wettelijke beperkingen overeengekomen waardoor misbruik wordt voorkomen en meer perspectief zou moeten ontstaan op een vast arbeidscontract.
Deze wet is sinds 1 januari 2015/1 juli 2015 in werking getreden. Voor zover er sprake is van 'kinderziektes' zullen deze nog de komende maanden tot overleg in de Stichting van de Arbeid en tussen Stichting en kabinet leiden.

Het debat in de Stichting over de ordening van flexibele arbeid is met de Wwz en de *Wet aanpak schijnconstructies* (Was) nog niet afgerond. Daarom heeft de Stichting minister Asscher in haar brief over de ordening van driehoeksrelaties laten weten dat in de Stichting het debat hierover voortgaat[9].

Het Stichtingsakkoord bevat een aantal afspraken met betrekking tot aanbesteding, uitbesteding en (schijn)faillissement met het oog op het beter regelen van de verantwoordelijkheid van opdrachtgever en inlener en de gevolgen voor de betrokken werknemers. Op dit moment vinden in de Stichting afrondende besprekingen plaats over de wijze waarop een en ander in wet- en regelgeving c.q. cao en (aangepaste) Code Verantwoordelijk Marktgedrag kan worden verankerd. Daarbij is het uitgangspunt dat werknemers die het betreffende werk doen het werk volgen met behoud van de voor hen geldende arbeidsvoorwaarden maar dat hier onder nader te bepalen omstandigheden en voorwaarden van kan worden afgeweken. De volgende voorstellen worden op dit moment uitgewerkt. Voor situaties van (schijn)faillissement een wettelijke verankering in BW en Faillissementswet met gebruikmaking van de in de Europese richtlijn overgang van onderneming geregelde mogelijkheid een specifiek regime in te stellen voor overgang van onderneming bij insolventieprocedures. Voor situaties van aanbesteding en uitbesteding wordt gekozen voor een pakket van maatregelen in het kader van zelfregulering (waaronder een aanbeveling aan cao-partijen en een verankering in de Code Verantwoordelijk Marktgedrag) waarbij na twee jaar geëvalueerd zal worden of met de gekozen route van zelfregulering de gestelde doelen worden gehaald. De Stichting zal op korte termijn hierover advies uitbrengen aan het kabinet.

4. Conclusie …

Het bestuur van de Stichting van de Arbeid stelt vast dat op hoofdlijnen het Sociaal Akkoord conform de gemaakte afspraken uitgevoerd is en dat de afspraken ook in belangrijke mate zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. Het Sociaal Akkoord heeft meegewerkt aan het herwinnen en herstellen van vertrouwen in de samenleving. Dit akkoord heeft de basis gelegd om de economie en de werkgelegenheid aan te jagen en om de kwaliteit van banen en arbeidscontracten te verhogen. (Zie ook bijlage 2.)

[9] Brief Stichting van de Arbeid aan minister Asscher over ordening driehoeksrelaties d.d. 29 juni 2015.

Voor sommige afspraken geldt dat de uitwerking zich nog in de afrondende fase bevindt en er daarna nog een fase van implementatie door de wetgever c.q. sociale partners dient te volgen. Zo hebben sociale partners afgesproken om de afspraken inzake aanbesteding, uitbesteding en (schijn)faillissement nog voor kerst 2015 in te vullen.
Voor andere afspraken geldt dat deze nog niet afgerond kunnen zijn omdat ze voor een langere periode afgesproken zijn en daarom nog op voltooiing wachten. Zoals bijvoorbeeld de sectorplannen die pas in 2018 worden afgesloten of de banenafspraak die doorloopt tot 2025.
De vertraging met betrekking tot de uitvoering van de afspraak over het inrichten van een houdbare infrastructuur voor de bovenwettelijke WW en van de pilots om inzicht te krijgen hoe de regie op de regionale arbeidsmarkt vorm dient te krijgen, lag aan het langer uitblijven van de kabinetsreactie op het SER-advies hierover. Nu dit advies er is, zullen sociale partners deze afspraken definitief gaan invullen.
Een voorbeeld van een afspraak die niet is uitgevoerd, betreft de samenvoeging CIZ en UWV of de verhoging van de doorwerkbonus. Van bepaalde afspraken moet worden vastgesteld dat deze niet zijn uitgewerkt zoals bijvoorbeeld de ordening van flexibele arbeidsrelaties door de Stichting van de Arbeid. Het is werkgevers en werknemers (nog) niet gelukt verder te komen op dit punt dan datgene dat vervat is in de Wwz en de Was. Zoals gemeld is aan minister Asscher gaat het debat hierover in de Stichting door.

- ***Kabinetsreactie op SER-advies***

Het bestuur van de Stichting constateert dat in de kabinetsreactie op het SER-advies *Werkloosheid voorkomen, beperken en goed verzekeren* de afspraak in het Sociaal Akkoord om sociale partners weer meer regie te geven met betrekking tot de werknemersverzekeringen in belangrijke mate is gehonoreerd. Het kabinet schrijft dat het ook van mening is dat sociale partners een belangrijke rol hebben in de besluitvorming van de (financiering van de) WW. Het kabinet zal daarom sociale partners om advies vragen bij wijzigingen die de financiering van de WW raken zoals premiestelling en duur en opbouw van de WW. Deze zwaarwegende adviesrol wil het kabinet in de wetgeving verankeren. In het verlengde van deze adviesrol zullen sociale partners twee maal per jaar overleg voeren met de bewindslieden van SZW en de voorzitter van de raad van bestuur van UWV over het re-integratiebeleid van UWV.

Het is de Stichting van de Arbeid duidelijk geworden dat het kabinet niet bereid is om de beoogde WW-premieverdeling op basis van 50/50 te faciliteren in die zin dat daartoe de *Wet uniformering loonbegrip* (WUL) zou kunnen worden aangepast. Om de gezamenlijke verantwoordelijkheid en zeggenschap toch tot uitdrukking te brengen, hebben sociale partners daarom recent de afspraak gemaakt dat werkgevers de premies voor de publieke WW blijven betalen en dat werknemers de premies van de aanvullende private WW op zich zullen nemen. Dit laat onverlet dat de Stichting van de Arbeid voor de toekomst blijft streven naar een 50/50-verdeling van de premies in zowel het wettelijke als in het private deel van de werknemersverzekeringen. De Stichting zal bij de uitvoering van de bovenwettelijke WW uiteraard graag gebruik maken van de aangeboden ondersteuning van UWV.

De politiek blijft verantwoordelijk voor de publieke WW die bekostigd wordt uit een werkgeverspremie. Werknemers betalen de private aanvullende WW-verzekeringen die beogen de hoogte en duur van de uitkering tegen de huidige polisvoorwaarden te handhaven. Dit geldt alleen voor zover dit nieuwe afspraken betreft.

Daarnaast wil het kabinet de pilots die zijn voorgesteld in het SER-advies honoreren. Het ministerie van SZW en de Stichting van de Arbeid zullen in nauw overleg een beoordelingskader en toetsingskader voor de evaluatie van de pilots opstellen. Op basis van de evaluatie van de pilots zal het kabinet vervolgens besluiten over de werkwijze en inrichting van de nieuwe infrastructuur in de arbeidsmarktregio's. Gemeenten en UWV worden ook bij dit traject betrokken.

Tot slot stelt de Stichting van de Arbeid vast dat het voornemen van het kabinet om de eigenrisicoperiode in de Calamiteitenregeling te beperken tot maximaal twee weken niet overeenkomt met het voorstel in het SER-advies.

- ***Beschut werk***

Sociale partners maken zich grote zorgen over het tempo waarmee de voorziening beschut werk wordt opgebouwd in samenhang met de signalen dat de infrastructuur van de sociale werkvoorzieningbedrijven (SW-bedrijven) wordt afgebouwd. Zij hechten eraan dat de transitie van WSW naar de voorziening beschut werk zorgvuldig en in het juiste tempo gebeurt zoals voorzien was bij het afsluiten van het Sociaal Akkoord. Het kind moet niet met het badwater worden weggegooid, dat wil zeggen dat de expertise en de detacheringsfaciliteit bij SW-bedrijven behouden moet blijven en er voldoende werkplekken blijven voor kwetsbare werknemers. De Stichting van de Arbeid doet een dringend beroep op het kabinet om de zorgvuldige transformatie voor partijen mogelijk te maken[10].

Bestuurlijk is tussen de staatssecretaris van SZW, VNG en de Stichting van de Arbeid afgesproken dat werknemers met beschut werk een dienstverband krijgen dat gekoppeld is aan een cao waarvoor de gemeenten de rol van werkgever vervullen. Het beloningsniveau vangt aan op het niveau van het wettelijk minimumloon en biedt op termijn perspectief om er op vooruit te kunnen gaan[11]. De Stichting van de Arbeid gaat ervan uit dat deze afspraak snel wordt ingevuld en roept alle betrokken partijen op er alles aan te doen dit mogelijk te maken.

De decentralisatie in het sociale domein vergt in korte tijd veel inzet van gemeenten. Om een zorgvuldige transitie van deze omvangrijke operatie mogelijk te maken, kan de Stichting van de Arbeid zich goed voorstellen dat op belangrijke onderdelen meer tijd nodig is. Voor de Stichting van de Arbeid staat de zorgvuldigheid op de eerste plaats en

---

[10] De staatssecretaris van SZW heeft in een brief d.d. 18 september 2015 aangekondigd vanaf 2016 twintig miljoen euro gedurende vijf jaar hiervoor beschikbaar te stellen. Er zal bekeken moeten worden of dit bedrag toereikend is om een zorgvuldige transformatie mogelijk te maken.

[11] In het Sociaal Akkoord d.d. 11 april 2013 staat: "*Voor deze mensen organiseert het Werkbedrijf beschut werk; zij komen ook in dienst bij het Werkbedrijf en daarmee bij de gemeente. Het kabinet gaat er in de berekeningen vanuit dat er 30.000 beschut-werkplekken beschikbaar moeten komen. De beloning is conform de gemeente-cao, met de daarin af te spreken beloningsregeling.*".
Deze afspraak is d.d. 19 november 2013 enigszins aangepast in de *Afspraken van Amsterdam tot Woerden.*

pleit ervoor de transitie meer tijd te gunnen indien dit nodig is.

5. ...en vervolg

Het Sociaal Akkoord bevat de bouwstenen voor Van-Werk(loosheid)-Naar-Werk. Sociale partners hebben in het Sociaal Akkoord aangegeven dat zij vanaf 2020 medeverantwoordelijk willen zijn voor beleid ten aanzien van preventie, ondersteuning, bemiddeling en re-integratie.
Het concreet verknopen van sectoren aan regio's en omgekeerd moet nog goed van de grond komen. De concrete uitwerking van deze ingewikkelde vraag - de opbouw van een werkende regionale arbeidsmarkt waar de infrastructuur afgestemd is op de eigenheid van de regio - zal de komende jaren volop de aandacht van sociale partners eisen.

Om dit tot stand te brengen, is samenwerking met andere actoren nodig. Daarom is naast de invulling van de banenafspraak en de inrichting van de Werkbedrijven ook de monitoring van en het richting geven aan dit traject neergelegd bij De Werkkamer. Dit overlegplatform is immers met dit doel in maart 2013 ingesteld want hier spreken (bijna) alle actoren die betrokken zijn bij de regionale arbeidsmarkt elkaar. De Werkkamer zal ook de monitoring van en het eventueel mederichting geven aan de uitvoering van de sectorplannen en de pilots voor zijn rekening nemen[12] om zo snel te kunnen putten uit de ervaringen die opgedaan worden met de pilots en de sectorplannen. Wat bovendien voor deze aanpak spreekt, is dat de VNG en de Stichting van de Arbeid in De Werkkamer de afgelopen twee jaar al hebben ervaren dat juist het informele karakter van het overleg in De Werkkamer de vaart erin houdt. (Zie bijlage 2.)
De bestuurlijke verantwoordelijkheid en de besluitvorming over datgene wat aan de orde is in De Werkkamer is voorbehouden aan het bestuur van de Stichting van de Arbeid en aan het bestuur van de VNG.

6. Tot slot

Sociale partners hebben de overtuiging dat het Sociaal Akkoord eraan bijgedragen heeft om het vertrouwen te herwinnen en te herstellen door de basis te leggen om de economie en de werkgelegenheid aan te jagen en om de kwaliteit van banen en arbeidscontracten te verhogen.
De Stichting van de Arbeid gaat ervan uit dat op deze basis verder gewerkt zal worden en vraagt alle partijen om hun bijdrage te leveren aan het verminderen van de nog steeds veel te hoge werkloosheid.

Het bestuur van de Stichting zal de implementatie van de nog openstaande (sub)afspraken van het Sociaal Akkoord blijven monitoren en hier zo nodig actie op ondernemen.

---

[12] Deze taken vielen tot 29 juni jl. onder het Actieteam crisisbestrijding. Zie ook de brief van de voorzitters aan het bestuur d.d. 3 juli 2015 naar aanleiding van het *Overdrachtsdossier* van het Actieteam crisisbestrijding.